

NARASŲ KRASŲ

Redakcinė kolegija:

DR. J. BUZELIS,

MOK. JZ. CHMIELIAUSKAS,

MOK. O. KAROSIENĖ,

BURM. J. VALIUKONIS,

ADV. J. ŽAGRAKALYS

„Tegul dirba tavo naudai ir žmonių gerybei“ ...

Tuos išimtingus žodžius mes kartojame kiekvieną kartą giedodami Tautos himną. VISAS JEGAS IR DARBA — TĖVYNEI LIETUVAI, tai švenčiausias didžiojo mūsų tautos varpininko dr. Vinco Kudirkos troškimas. Ir labai teisinga. Darbas yra brangi Dievo dovana žmogui. Jis karia vertybes ir tuo būdu daro platų gyvenimą vertingą, prasmingą ir džiaugsmingą. Žmogus jau gimęs darbu. Darbas yra gyvenimo įstatymas, žmogaus išgyvenimas, jo laimė. Jis žmogui teikia ne tik maistą, pastogę, bet jis ugdo ir lavina visas kūno ir sielos galias. Klaidingai galvoja tie, kurie, būdami neturintys ar nežymus, sako, kad nieko geresnio gyvenime negalima pasiekti, padaryti. Pasiekti ir laimėti gali kiekvienas, nes tam ir gyvename, kad laimėtumėm. O laimėjimas yra to rankose, kuris drąsiai ryžtasi užsimoląjį darbą pradėti ir jį iki galo įvykdyti.

Norint, kad darbas sekstųsi, reikia dirbti su meile, o ne kaip pareigą. Kur kokią darbą meilė lydi, ten laimėjimai yra žymiai didesni. Tą patį moko mus ir apaštalas sv. Povilas: „Visą, ką jūs darote, tebūnie daroma meilėje“. Todėl turi būti mums suprantama, kodėl darbas geriau ryksta pačiam šeimininkui, kuris viską dirba su meile, o ne samdiniui, kuris viską dirba iš pareigos. Tikriausias ir tiesiausias kelias prie laimės ir turty yra darbo meilė. Jei mes kiekvieną darbą dirbtume su didesne meile, tai ir mūsų trobesiai būtų gražesni, ir kiemai švaresni, ir laukai derlingesni, ir keliai geresni, ir, pagaliau, mes patys linkmesni.

Darbas daro gyvenimą prasmingą, saulėtą. Nuveiktas darbas duoda daug širdžiai džiaugsmo, nes žinome, kad ne veltui nuėjo mūsų gyvenimo dalis. Garsūs žmonės mums čia yra geriausi pavyzdžiai. Visokie išradimai, vertingiausi meno kūriniai iš autorių reikalauja ne tiek gabumų, kiek darbo. Edisonas pasakė, kad jo išradimai yra vieno procento talento, ir devyniasdešimt devyty procentų darbo nuopelnas. Gražiai mus į darbą ragina dr. V. Kudirka ir savo „Laboroje“: „...kad tu nesupelytum ir neitum į kapą be likusio ženklo, jog žmogumi buvęs“. Ir pats dr. Kudirka yra mums kilniausias darbštumo pavyzdys. Juk jis, gulėdamas mirties patalė, vis rašė, kūrė naujas tautos idėjas, fiziškai galutinai nusilpęs, dar savo miklia plunksna kėlė mus iš tautinio smudulio ir plačiu mastu varė tautos žadinimo darbą. Jis tautai viską atidavė, o pats sau nieko nepaėmė.

Tinginių nieks nemėgsta, visi nuo jų šalinasi. Juk tinginiai — tai visuomenės parazitai, kurie graužia sveiką gyvenimo šaknis, trukdo visokeriopą darbą. Tinginiams ir nenaudingiems skelbtina arši kova. Blogiausia, tur būt, yra tas, kad mūsų dar nevisti supranta darbo esmės. Mėgštame matyti juodadarbius ir baldadarbius. Ir pagal darbo rūšį gerbiame žmogų. Tačiau užmirštame, kad joks darbas, kad ir pats menkiausias ir paprasčiausias žmogaus nešėmas, bet jį

kelia. Šloki ar tokį darbą dirbtų žmogus, jis visados vertas pagarbos, nežiūrint ar tai būtų gatvių šlavėjas, kumėčio darbas, ar universiteto profesorius. Juk svaibu ne darbo rūšis, bet kaip jis nuveiktas. Sąžiningas gatvės šlavėjas, rūpestingai atlikęs savo pareigas, nuveikia naudingesnį darbą už išsiblaškijusį, netvarkingą valdininką. Taigi, ne darbo rūšis žemina žmogų, bet nelikęs darbo atlikimas, spsleidimas. Vargšas ir pasigailėjimo vertas toks tariamasis inteligentas, kuris mano, kad juodas darbas inteligentui nebetinka, nes jis žemina žmogų. Tikrasis inteligentas į kiekvieną darbą žiūri su didžia pagarba.

Nedarbas ne tik yra žalingas kiekvienam žmogui atskirai, bet jis neša didžią nelaimę savo kraštui ir valstybei. Jis darbštesni tautos nariui, tuo stipresnė ir pajėgesnė tauta. Darbštūs žmonės sukūria gerovę ne tik sau, bet ir visam savo kraštui. Kai kurios tautos, pav., danų, vokiečių norvegų ir kitos sukūrė aukštą kultūrą ir stiprų ekonominį pagrūdą tik savo nepaprastai darbščių piliečių dėka. Mūsų tauta, dar palyginus neseniai pradėjusi savarankišką gyvenimą, ypač daug reikalauja iš savo piliečių nenulstamo darbštumo, didelio kruopštumo ir nepalaužiamos energijos. Kartu reikalauja, kad visi jos nariai sąžiningai atliktų savo pareigas, kad visi vienintaliai dalyvaudų tautos kintybiamo darbe, kad visi uoliai rūpintųsi ne tik savo, bet ir viso krašto gerove, laiminga ateitimi. Taip mus moka ir skatina pasiūvesti mūsų garbingas Tautos Vadas ir kiti tautos laisvės kūrėjai. Tik darbu sukursime ateitį, darbu iškelsime tautą. Tikrai laiminga bus ir toji tauta, kurios valkai pamils darbą, laiminga jos ateitis. Ne tušti žodžiai atlievina nutautusius,

bet aukštą asmeninę ir tautinę kultūrą, šviesios asmenybės. Argi darbas nėra tautos laisvės laidas? Argi darbas nedarbu reikia griežčiausiai kovoti, nes jis ne tik atskirus žmones, bet ir tautas veda į pražūtį. Tinginių tautos žūva, užleisdamos vietą darbštesiems. Taip žuvo Roma nuo tinginių ir dykduonių, tas pat gresia ir kiekvienai tautai, kurios sūnūs nesupras darbo reikšmės. Neužmirškime, kad ne gautos sąlygų palankumas ir ne kaimynų taikus gyvenimas ilgai saugojo Lietuvius nuo žiaurių nelaisvės pančių. Ne! Lietuvos tauta ištvėrė žūbitinę amžių kovą, apgindama tėvų žemę nuo pavergimo tik dėl to, kad buvo YČIŲ DVASIOS TAUTA. Tik tos tautos plieno kietumo valia su kardu išvedė Lietuvą į didžiosios valstybės istorinį kelią ir padėjo iškovoti tauriosios tautos garbę. Didžiosios Kunigaikštijos vardą ir plačias valstybines sienas praeityje. Ir dabar mūsų laisvės negins nei aukšti kalnai, nei kitos gamtos sąlygos, nes visur atviros durys. Tik didvyrių tautos nepalankiami pečiai ir nenugalimų krūtinų dvasia turi laiduoti mums laisvę ir taiką. Tegul vargas būna tam, kuris kada nors drįs užmiršti Lietuvos vadą. Gana, kad mes šimtmečius buvome irąša kitiems tarpai, kad mes buvome vadai daug kam, bet tik ne Lietuvy tautai. Naujai prisikėlusios tautos valkai nori būti drąsūs ir lietuviškame tikėjime nenugalimi!

Tad į darbą, tikrieji Lietuvos sūnūs! Nesigirdami, nelaukdami kitų pagyrimo, kukliai, bet sąžiningai dalyvaudami kultūringos Lietuvos kūryboj, dirbkime, kovokime ir aukokimės, tuo vykdydami geriausio Lietuvos sūnau dr. Vinco Kudirkos mums paliktą testamentą: TEGUL DIRBA TAVO NAUDAI IR ŽMONIŲ GERYBEI.

Jz.

Pasulyje

— Po Breunerio pasitarimų Europos diplomatinė veikla nukrypo į Balkanus, kur Vokietija, šį kartą paėmusi iniciatyvą išstumti iš Balkanų nepalankius veiknius, žinoma, santarvinišką įtaką ir suteiktas garantijas. Įtakos ir interesų į šią Europos dalį turi Italija ir Sovietų Sąjunga. Lieka tik surasti Vokietijos, Sovietų Sąjungos ir Italijos čia interesų bendrumas ir paruošti Balkanams Berlyno — Maskvos — Romos garantijas, kurias turi ir sąjungininkai. Nors tos garantijos gal būtų ir neilgam laikui, bet labai neigiamai paveiktų karinę Anglijos ir Prancūzijos nuotaiką. Balkanuose dėl to jaučiamas nemažas nerivngumas, kalbama apie Berlyno — Romos — Maskvos paktą (trikampį) ir p. Juo labiau nerivnamasi Budapešte (gal nemažiau Belgrade ir Bukarešte), nes bijoma, kad šis užsimojimas nebūtu nukreiptas prieš Vengrijos stekimus. Štai dėl ko ir Vengrijos užs. reik. ministras Telekis skubiai atvyko į Romą, gauti Mussolinio nuomonę dėl SSSR Italijos susitarinimo ir įtakos sferų Balkanuose. Mat, po Šiaurės karo, bijomasi, kad Maskva šioje pietryčių Europoje uesilyntų kokio nors veikumo. Ramumas šioj srityj yra svarbus tiek Jugoslavijai, tiek Vengrijai, tiek ir Italijai. Paskutinėmis žiniomis visgi spėjama, kad Maskvos — Berlyno — Romos trikampis gali būti sudarytas, o tuomet ir pasidarys tam tikros įtakos sferos. Žinoma, Rumunijai čia tektų daugiausia nukentėti, nes tuomet paremtų Vengrijos ir Bulgarijos reikalavimus. Tikėtai viena Turkija, kurios viduje perėjęt savaitę buvo pasklidę įvairių abejojimų, aiškiai pareikš pasitenkinimą gaunama iš Anglijos ir Prancūzijos pagalba. Pabrėžė, kad Turkija ginstanti savo nepriklausomumą ir saugumą, taip pat griežtai pildysianti savo įsipareigojimus Didžiosios Britanijos, Prancūzijos ir savo sąjungininkių Balkanuose atžvilgiu. Gal dėl to ir Turkija atšaukė laivus į savo uostas. Kaip įvykiai plėtosis, parodys netolima ateitis.

— Antras labai svarbus įvykis jau Vakaruose, tai naujos Prancūzijos vyriausybės sudarymas, kurią sudarė buvusias finansų ministras Paul Reynaud. Į šią vyriausybę įėjo ir buv. min. pirmininkas Deladier paimdamas kraštų apsaugos ministro portfelį Uže. reik. ministro vietą paėmė pats Reynaud. Kovo mėn. 26 d. 20 val. per radiją min. pirmininkas Reynaud pasakė kalbą. Ši kalba, nors labai buvo jos laukiama, neatnešė jokių sensacijų, o tik pabrėžė ankstyvesnius prancūzų teigimus. Jis pabrėžė, kad prancūzų nusprendimai bus apgalvoti ir griežti, kaltino Hitlerį, kuris dabar poala į Balkanų ekonominį gyvenimą, vesti karą ir toliau iki pergales, o dėl to teks sunkiai dirbti, sunkiai kovoti ir sunkiai vargti. Nuo jėgos, patrankų ir lėktuvų priklausom pasisekimai. Aukų reikės daug, dėl to ir priminė kiekvieno pareigą svarbioje lemiamoj valandoj. Prancūzija dabar gyvena sunkiausią egzistencijos laikotarpį. Ši kalba Olandijoj sutikta palankiai, nes jos tikslas aiškus — vesti karą. Londone pabrėžta, kad šia kalba suduotas smūgis vokiečių skelbimams, jog prancūzų vyriausybės krizė esąs silpnumo ženklas. Marsas.

Apskritis ligoninėje naujas gydytojas

Nuo kovo 30 d. ligoninėje dirba naujas gydytojas genekologas — specialistas Dr. Edvardas Fitkalis. Ligonius priima tik ligoninėje.

Dabar ligoninėje bus 3 specialistai: chirurgijos, vidaus ligų ir genekologijos.

Sav-bės tarnautojų pasikeitimas

Vieton išėjusio iš apskr. v-bos p. Kuzmos, priimtas buvęs likviduoto Smalvų valsčiaus sekretorius Antanas Ambrazevičius.

Statys Sveikatos Centru namą

Šiais metais apskrities savivaldybė Dūkite statys Sveikatos centr. namą, nes miestelyje gydytojui apsigyventi ir ambulatorijai įsteigti tinkamo namo nėra.

Tėvynėje

— Kovo mėn. 21 d. Vievio geležinkelio stotyje įvyko didelė traukinių katastrofa, kur greitais traukinys važiuojąs iš Vilniaus į Kauną susidūrė su manevruojančiu keleiviniu traukiniu. Abu garvežiai smarkiai nukentėjo, taip pat ir vienas kitas keleivinis vagonas. Sužeistųjų skaičius, kurie paguldyti ligoninėje; siekia 33 žmones; iš jų 1 užmuštas, 2 dar taip pat labai silpni. Paskutinėmis žiniomis, ligoninėje esą jau tik 17 žmonių. Nors su šia katastrofa pasklido visokių sąlygų gaudų, bet tikroji katastrofos priežastis įvykiui tirti komisijos dar nesurasta, juo labiau, kad Vilniaus traukinio mašinistas visai kalbėti negalėjo. Jo pareiškimas atidengs tikrą priežastį.

— Ministrų Tarybos nutarimu, vasaros sezonui mūsų laikrodis pavaromas viena valanda pirmyn. Susisiekimo Ministras įsakė, balandžio mėn. 1 d., kuomet laikrodis rodytų lygiai 2 val., pavartyti jį viena valanda pirmyn, t.y., kad rodytų lygiai 3 val.

VAIKŲ NENORMALUMAI

Vaikų psichologijoje yra žinomi viršnormalūs ir žemiau normalumo vaikai. Kaip vienas, taip ir kitas kraštutinumas yra negeras. Neretai maži vaikai yra talentingi muzikai, matematikai ir kitiems dalykams, bet užaugę nepalieka tam genialūs. Tik vienas Mozartas, gyvenęs 18 šimtmečių ir būdamas šešerių metų amžiaus, sugėbėjo ne tik puikiai skambinti, bet ir muziką kurti.

Nemažiau yra įdomus aštuonių metų amžiaus Larah Colburn, gyvenęs Londone 1912 metais. Jo matematiškai gabumai nuostabūs. Tas vaikas sugėbėdavo mintinai tuoj surasti keturių skaitmenų sandaugą. Pasakius jam valandą, jis galėjo tuoj pasakyti, kiek bus minučių ir sekundžių. Davus jam 8 iš savęs padauginyti 16 kartų, instinktyviai atsakydavo teisingą rezultata.

Panašių reiškinų gyvenime pasitaiko, bet toks nepaprastas sugėbimas vaikui beaugant susilpnėja.

Iš antros pusės yra vaikai žemiau normalumo. Jie su savo nenormalumais yra gana įvairūs. Vaiko psichologija pagal nenormalumą vaikus skirsto į įgimtus silpnaprocius ir nervų ligų apimtus vaikus.

Prie pirmųjų (įgimtų silpnaprocių) priskiriami: idiotai, imbecilikai, debilikai. Prie nervų ligų apimtų vaikų priskiriami: šv. Vito šokio atstovai, isterikai, psichopatai, ankstybąja silpnaprotyste sergą vaikai.

Idiotija sergą vaikas yra laikomas aukščiausiam nenormalumo laipsny, imbecilikai — žemesniame ir debilikai — žemiausiam laipsny. Idiotija — nepagydoma liga. Idiotai gimsta jau ausirge — paveldėję tą ligą iš tėvų silpnaprocių ar tėvų alkoholikų. Šia liga sergančio vaiko fizinė struktūra taip pat dažnai būna nenormali.

Fizinės ligos paveldėjimo keliu ne tiek persiduoda, kiek psichinės ligos: psichopatiškumas, nerviškumas. Čia paveldėjimas turi labai didelės reikšmės. Kai kurios valstybės yra išleidusios net atskirus įstatymus, kad psichiniai nesveiki tėvai neturėtų vaikų. Labai svarbu motinos užsilikymas, kada vaikas būna dar embrione. Vaikai gali būti užkrėsti ne tik fizinėmis ligomis, bet ir psichinėmis, pav.: auga vaikai psichiniai nenormalių žmonių tarpe nejučiomis paveldi tuos pačius nenormalumus.

Yra kartais išpūsų šeimų, kur pamazų užsikrečia visi ir lieka psichopatais, jei vienas šeimos narys būna beprotis. Panašiai užsikrečiama psichiatrinė ligoninė. Idiotai vaiko visos jausmės yra atbukusios. Toks vaikas pasodintas į mokyklos suolą, sėdės, kaip prikaltas; jo ir oda yra nejautri. Pas idiotus labai neramus dėmesys, silpnas protas, ir jie negali susikoncentruoti. Tokie vaikai yra labai nekaltūs, neturi aukštesnių funkcijų, pav., dorovinio jausmo. Jie dažnai virsta maži nusikaltėliai, kurie kartais lieka nepataisomi.

Atsitinka, kad tokie idiotai parodo kuriuos nors gabumus, bet tik vienai kuriai nors sričiai. Vieno vaikų psichiatrinė ligoninė buvo išpaušyti ant sienų puikiais freskais.

Svarbiausias idiotiškumo pažymys — nebuvimas ryšio su išorine tikrove. Jis jokio santykio nesupranta tarp savęs, žmonių ir daiktų, pav.: nori eiti pro duris, o išėina pro langą.

Idiotai vaikai anksti miršta — apie 12 metus.

Imbecilikai turi tuos pačius ypatumus, tik kiek normališkesni už pirmuosius. Debilikai vaikai — atsiliekėliai, kurie nesugeba tą patį dalyką vienodai su normaliaisiais pasisavinti. Psichologas Binet sako, kad imbecilikai pasireiškia apie 7 metus, o debilikai — apie 7 metus. Mažiausias procentas yra idiotų, kiek didesnis — imbecilikų ir dar didesnis — debilikų. Lietuvoje iš viso nenormalių vaikų yra apie 10%. Tokiems vaikams reikalingos specialios mokyklos.

Ir nervuoti vaikai yra dalinai surišti su paveldėjimu. Daugiausia nervuotų vaikų atsiranda alkoholikų tėvų tarpe. Apskritai, alkoholis turi labai daug reikšmės. Jis yra viena iš didžiausių priežasčių įvairių vaikų nenormalumų. Šv. Vito šokis — tai liga, kuri rišasi su judesiais. Vaikas yra tiek nervuotas, kad visuomet turi savotišką gerą apą — tai sukynys (kaitulys). Ta liga dažnai serga avys, ypač maži erukai (visą laiką jie sukasi kaituliu). Panašios nervingumo formos yra ir epilepsija. Epilepsija, kaip liga, nėra pripažįstama, bet sakoma, kad vaikai epileptikai yra nervingi stipresnėje formoje. Dažniausia tokie būna alkoholikų vaikai. Epileptikai vaikai yra nejudrus, nevikrus, lūdni, bet plni impulsų, nesuvaldomi ir dažniausiai būna nusikaltėliai.

Vaikai, kurie nėra visiškai normalūs, net nepasižymi epilepsija arba šv. Vito šoku, vadinami psichiatriniai

išsigimę. Toks išsigimimas pasireiškia išvidiniai ir išoriniai: vaiku dantys ištrupėję, akys kreivos arba šiaip kažkokios negražios, galva nenormalios formos (per plati arba labai suplotą) ir visos kitos kūno dalys yra neproporcingos. Be to, negali savęs suvaldyti, neturi tinkamo dėmesio, nepastabūs, juos labai veikia aplinka. Jų vidinis gyvenimas labai kinta pagal orą: jei saulė šviečia, vaikas kiek geresnės nuotaikos, jei diena užanotą, vaikas piktas, neramus. Tokių vaikų pasitaiko gana daug mokyklose. Jie labai greit pasiduoda įvairiems jaudinimams. Net liguistai prisiriša prie bet kokio menkio: nepaprastai džiaugiasi radę pasitą ženkliuką. Tokių mokinių tarpe pasitaiko net palinkimų į vagystę, į pankščių žudymą ir net į seksualinį išskrikimą. Kyla rimtas klausimas, kad tokie vaikai būtų iš normalių mokinių tarpo išskirti, nes nesveikiems vaikams yra taikomas specialus pedagogikos principas ir mokymo būdas. Nenormalių vaikų jokiū būdu negalima pervarginti: būtinai reikia trumpinti jų dienos darbo valandų skaičius ir daryti ilgesnes pertraukas. Patariama taip pat tokiems vaikams nelaikyti egzaminų. Be to, netinkamai suklėjant ir mokant tokius vaikus, jie gali pereiti į ankstybąją beprotystę.

Mokant tokius mokinius drauge su normaliaisiais, jie ne tik trukdo mokymo darbą, bet ir neigiamai veikia į visą mokyklos gyvenimą.

O. K.

Užsiprenumeruokite „Zarasų Kraštą“.

Prof. J. Eliasonas

Paša, arba karšis

(Abramis brama)

Paša, arba karšis, kurį sodiečiai iš slaviško kitaip dar leščiumi vadina, pasižymi savo kūno platumu, užtat ir sakoma, kad pašas plati, kaip krosnia dengtė.

Palyginimų ieškodami, kai kurie žvejai sako, kad pašas iš dalies esanti panaši į didoką karpį, tačiau abidvi žuvi vieną nuo kitos skiria pašos kūno plonumas ir skujų, jį bedengiančiųjų, stambumas. Kiti lygina pašą su karosiu arba kuoją, karši su tuo pažymėdami, kad pašas už karosį storesnis ir labiau žvilgantį, o už kuoją jįnai esanti platesnės nugaros, plonesnio kūno ir tamsesnės spalvos. Pašos kūno platumui suprasti atsiminkime, kad suaugusiųjų asmenų jų kūno ilgumas teparneša 3 kartus aukštumą, o aukštumas — 3 kartus storumą. Senės pašos kūną turi apskritesni, jauniklės — kiek pailgesni. Galva — nedidelė, snuklis — bukas; burnos anga taip pat nedidelė ir požemiau pažime snukio gale padėta, kitaip tariant, burnos anga pašas turi truputį apatinę. Burnos angos pavidalas leidžia manyti, kad pašas ją tenaudoja gyvenamosios vietos dugnui rausti ir pleskavimui nesiverčia, kitoms žuvmis didelės žalos tokiu būdu nepadaro, tačiau vėliau turėsime progos įsitikinti, kad netaip jau jįnai rami ir miltimo atžvilgiu nekelta. Ryklės dantų pašas turi po vieną eilę, viso 5 — 5. Liemuo iš šonų gerokai suspaustas, ir tati daro įtakos į žuvies kūno plonumą. Sprandas stambus, nugaros ankšta, pilvas tarp pilvo pelečių ir paudogio peleko nubaigtas aštria briana, kuri skujomis neapaugusi; pakaušio srityje prasideda savotiškas griovelis, kuris eina nugaros paviršiumi ligi nugaros peleko. Klausiami apie pašos kūno pavidalą, sodiečiai — žvejai sako, kad jįnai platus ir riestos nugaros bei pilvo. Nugaros peleką pašas turi aukštą, siaurą ir žymiai

trumpesnio pamalo už paudogio peleką, kuris žemas ir ilgas. Uodegos pelekas giliai iškirptas; be to, apatinė jo šakuma ilgesnė už viršutinę. Kūno paviršiu dengia didelės ir stiprios skujos, kurios suaugusiųjų asmenų kūne siekia metalinio 2 litų pinigų didumo. Akys, palyginti, didelės ir sidabrinės, vadinasi šviesios, arba auksinės, kitaip tariant, gelsvos spalvos rainutėmis; jauniklių akys paprastai šviesios, senių — pasinėšusios gelsvumam. Be to, minėtina juoda viršutinės jų akių dalies dėmė.

Pašos kūno spalvos santykiai šie: viršutinė galvos dalis ir nugaros paprastai esti juovos, tamsiai pilkos spalvos, šonai — gelsvai balti ir tamsiomis dėmelėmis papuošti, o papildvė balta, sidabrinio atspalvio. Visų pelečių spalva tamsiai pilka, purvinoka. Jauniklės pašos kūno pavidalu ir jo spalva gerokai skiriasi nuo senių. Jų kūnas, palyginti, ilgesnis ir iš dalies beržalapės kūną primenantis, pelekus jauniklės pašos turi pilkšvius ir tuo skiriasi nuo beržalapų. Kūno spalva jauniklės pašos šviesesnė ir gražesnė už senes; jų nugaros šviesiai pilkai žalia, šonai — pilkai balti, sidabrinio atspalvio, papildvė purvinai balta. Senės pašos beaugdamos, atitinkamo amžiaus sulaukusios, darosi platesnės, arba kaip sakoma, aukštesnės kūno ir tamsesnės spalvos, šonus apturi aukso geltonumo, užtat žvejai ir skiria trejopas pašas: sidabrinę, juosvoką ir auksinę. Mano pažįstamas meškeriotojas, p. V. Goštautas, pažymi dar vieną būdingą senių pašų kūno spalvos bruožą, būtent, pagavus seną pašą, tuojau galima pastebėti jų kūno paviršiuje poodinių kraujų išsiliejimų, kurie ir darą jas krūvinai — auksinėmis. Įdomu, kad kai kuriose apylinkėse jauniklės pašas net atakuri polarsio pavadinimu mini. Pašos — patinai beveik visuomet mažesni už patėles, kurios pasižy-

mi kūno stambumu.

Gyvenamąją vietą pašas pasirenka tokią, kad jos gyvenamasai vanduo būtų platus, gilus, ramios srovės ir vėsokas (staigūs temperatūros svyravimai jai nepatinka). Dugno jįnai ieško apaugusio žolėmis, turtingo, mairu ir dumbluoto; visų labiausiai jai patinka molinis dugnas, kuriame gyvena lašalų vikšrai. Smėlio dugno vengia, nes jai čionai alkanu būtų gyventi ir stigtų patogių vietų nuo priešų slapstyti. Daugiausia pašų sutinkama plačiuose, tyliuose ežeruose ir tenkinuose, tačiau nevyuose. Kai kuriuose jų gyvenama upatingai daug. Begyvendama ežeruose jįnai pasirenka juose ramias ir žolėtas gelmes; ežeruose pašos sutinkamos ligi 40 m. gilumo ir net giliau.

Pataiko pašas ir didesnėse upėse, upatingai tokiose, kurios turi ryšio su ežerais ir pasižymi ramiu srove. Pašos pasirenka gyventi upė, tai paprastai sutinkamos čionai užtekinuose, įlankose arba pakriodžių duburiose. Turi nurodymų, kad upėse jos sutinkamos taip pat žemiau parandų, arba užpilų, (taip vadina upės sunėstas salas). Visai šalto vandens pašas nemėgsta, užtat kalnuose kiek aukščiau jįnai nebesutinkama, nes priklauso labiau prie žemumų žuvų. Vasaros metu pašas gyvena prieš tat miatų vietų gelmėse ir, bešokodama grobio, rausia jį dumblą. Rudeniop upinės pašos pradeda būriais traukti upių žiočių lankui ir, tokiu būdu, atsiduria jūrų pakrantėse, kurių apygėlio vandens nevengia.

Minta pašas sulgy amžiumi: suaugusios — dugnine gėliųjų vandenų flora ir fauna, o jauniklės — planktonu. Tokiu būdu paprastai jų maista sudaro jauni kurtų — ne — kurių vandeninių augalų ūgliai ir įvairios organinės mauro medžiagos; be to, minta jįnai kirmėlėmis, moliuskais, vandeniniais vabzdžiais ir jų vikšrais (Chironomus), vėžiagyviais (Cladocera, Copepoda) ir kt. Besirasinėdama paliai vandeninius augalus ir gyvenamos vietos dugnu, pašas daugiausia augalinio maisto arba organinių mauro dalių ir praryja. Mėgsta iankyti vietas, kuriose

nestinga gyvulių mėšlo, nes pastarasi sudaro geros progos gausiai fainai tos vietos dugne įstiegti, ir upatingai gerai esti nuteikusi; jei gyvenamosios vietos pakrantėje esti pastatytų kiaulidžių ir kt. tvartų, kurių sutros patonka vandenin. Rausdama dugną, pašas darbuojasi sąvaja burna, kurios pakraščiai tuomet prasiskia lauko pušen ir virsta savotišku straublu. Aptikusi vandenije tinkamų paėsti kurio nors vandens augalo ūglį, pašas, garsiai čapsėdama, juos suėda ir tiek pasidarbuoja, kad jos išrausti vandeniniai augalai nuo dugno pakyla aukštyr ir prityrsiai žvejo akiai parodo, kieno tati darbas. Jauniklės pašos daugiau minta gyvulinu maistu, o senės nelabai jo reikalauja ir pasitenkina augalinės kilmės medžiagomis. Jei maisto maža, tai pašas išsigimsta, virsta tikra neužauga. Pristigusios maisto kurioje nors vietoje, pašos koliauna kitur jo ieškotų. Pasakytume, kad miltimo atžvilgiu pašas tikrai nekaltiausia žuvis tačiau to nedarome, nes, kiek pastebėta, pavasarį jįnai nemaža kitių žuvų kiaušinėlių surija. Girdėjam ne visai patikėtiną tvirtinimą, kad vasarą jos mintančios besišeriančiais vėžiiais, kurių susivikruojančios ir iš urvų ištraukti.

Neršti pašos pavasarį prigulmingai nuo savo amžiaus, orų stovio ir kt. aplinkybių, balandžio — birželio mėn. protarpiai. Prieš nerštą patinai pasipuošia vestuviniiais rūbais, būtent: jų galvoje, pakaušyje, peleku spinduliuose (išskyrus kratinės peleka) ir kūno skujose atsiranda smėigtuko galvatės dydžio karpų, kurias sudaro sukietėjusios orutinio odos sluoksnio (— epidermio) ląstelės. Šios karpos visų ryškiausios esti galvoje ir, apskritai, priešakinėje kūno dalyje; jos iš pradžių pasižymi balkšva spalva, o vėliau pradeda tamsėti ir darosi kaip gintaras, geltonas. Karpų išbertus patinus vadinu perluotomis, arba dygliuotėmis, akmeninėmis pašomis. Perluotos pašos — patinai pirmieji pradeda rinktis iš gėlių į būsimąsias neršto vietas žolėtos seklumos, o kiek vėliau atsiranda ir patėlės.

(B. d.)

Dėl straipsnio „Popieriniai patriotai“

Iš kai kurių asmenų toko nuostata, kad dėl mano straipsnio „Popieriniai patriotai“, tilpusio „Zarasy krašte“ Nr. 11 užsigavo net tokie šauliai rėmėjai, kurie nei to straipsnio dvasia nei jo turinį nebuvo paliesti ar užgauti.

Čia aš noriu viešai pareikšti, kad straipsnį „Popieriniai patriotai“ parašiau be tendencijos užgauti šaulių rėmėjų vadovybę ar tuos narius, kurie visais atžvilgiais atitinka Šaulių Sąjungos statuto reikalavimus. Tuo labiau tas straipsnis negali būti taikomas visiems rėmėjams, kada jų teisės ir pareigos yra bendru įstatymu apribotos ir kada šauliai, nežinint ar jie būtų rikiarai ar rėmėjai, yra Šaulių Sąjungos lygiateisiai nariai.

Rašydamas straipsnį, turėjau galvoje tuos šaulius rėmėjus, kurie dar netaip senai buvo šauliais rikiarais ir kurie į rėmėjų eiles įstojo ne dėl savo amžiaus ar nesveikatos, bet dėl visai kitų priežasčių. Šių šaulių rikių pasitraukimas iš rikiuotės į rėmėjų eiles, sukėlė šaulių rikių tarpe tokią pat mintį, kokią aš viešai pareiškiau savo straipsnyje „Popieriniai patriotai“. Taigi tas straipsnis savo turinio dvasia išsina ne iš manęs vieno, bet iš daugumos šaulių rikių. Aš tik kaip šaulys rikiis, norėjau pavaizduoti tą nuotaiką, kuri susidarė šaulių rikių eilėse, pasitraukus iš jų vienam kitam nariui,

kuris ir savo amžiumi ir sveikata visiškai tinka rikiuotei.

Manau, kad visiems šauliams, ar jie būtų rikiarai ar rėmėjai, yra gerai žinoma, kad visi pajėgūs ir sveiki šauliai, jei jie dalyvauja Šaulių Sąjungos darbe, turėtų būti šauliais; nes Šaulių Sąjungos Vado parėdymu šauliais rėmėjais gali būti tik tokie asmenys, kurie yra nejaunesni kaip 45 metų amžiaus, ir tie, kurie dėl savo sveikatos negali atlikti šauliui rikiui skiriamų pareigų.

Antra vertus, šaulių rėmėjų pareigos yra kur kas lengvesnės už šaulių rikių pareigas, nes pirmieji moka tik nario mokesčių ir atlieka kitas lengvesnes šauliškias pareigas, o antrieji, nors moka nario mokesčių mažesni, bet už tai įpareigoti įsigyti uniformas, kurios kainuoja ne atskiras litais, bet dešimtimis ar net šimtais. Todėl šaulių rikių nepasitenkinimas savo buvusiais broliais, dėl jų pasitraukimo į rėmėjus, visados turėtų būti teisingai supastas.

Be to, iškelti vieną kitą blogybę, kuri tūno kai kuriuose mūsų šeimos nariuose, neturėtų būti laikoma noru ką nors apšmeižti.

Kritika yra sveika pamoka. Tai turėtų žinoti visi.

Pr. K.—ca.

Šventoji suks elektros stotį

Šiomis dienomis Antalieptėje lankėsi Prof. St. Kolupaila ir Inž. J. Smilgevičius, tie didieji Lietuvos hidroelektrinių stočių propaguotojai, ir baigė galutinai susipažinti su sąlygomis hidroelektrinei stočiai ant Šventosios upės pastatyti. Jie drauge atsivėžė ir baigiamus parengti projektus kapitalui sumobilizuoti ir tinklai praveisti. Pagal jų apskaičiavimus reikalinga hidroelektrinei stočiai pastatyti suma būtų galima nesunkiai surinkti akcijų pavidalu, šiek tiek stipriau paspaudus tų akcijų pirkimą.

Pasitarimuose su Zarasy apskrities valdybos atstovais buvo prieita vieningos nuomonės, kad stotis yra statytina artimiausiu laiku ir jau šį pavasarį turi būti pradėti parngiamieji darbai, kad pati stotis būtų galima užbaigti per trejus metus laiko ir jau 1948 metais būtų galima stotį paleisti į darbą.

Kiekvienam didesniam sumanymui Zarasy apskrities valdyba visada gaudavo iš vyriausybės pakankamą sumą pinigų iš viešųjų darbų fondo, taip lygiai ir hidroelektrinei stočiai statyti tikimasi nė kiek nemažesnės paramos;

Zarasy apskrities gyventojai pagal savo ekonominį pajėgumą, tikimasi, išpirksią ne mažiau, kaip už 300.000 lt. akcijų, ir tas išpirkimas nebūs jų labai pajustas, ypačiai tuo atveju, kada jie žino, jog įdėtas kapitalas per keletą metų garantuotai grįš į jų kišenes.

Juk apskaičiuota, kad pastačius hidroelektrinę stotį prie Antalieptės būtų galima teikti elektros energiją apšvietimui po 10 centų už kilovata, kai dabar mes mokame po 1 lt. 20 ct. Gaunant po 10 ct. kilovata, ne tik keleriopai šviesiau bus mūsų kambariuose, bet taip pat turės gerą šviesą ir Zarasy krašto kaimas, kuris dabar tiek vargata prie menkos žibalinės lempuotės, o kitas ir tos neturi. O miesto ir miestelių šeiminkės rytą ir vakarą arbatą virs tik elektriniais virtuvais, o barzdaskučiai, kurpiai ir suvėjai savo įrankiams sukti į tinkus tik elektrą.

Šis žavintis ir viliojantis projektas ir minėti darbai mus nepaprastai pradžiugina, tik galima, kad jų egzistencija tėra paremta vien Aprilio pirmąja diena.

Julius Kelmas.

Parduodama 40 gerų rąstų statybai.

Teirautis Zarasuose, Smėlynės g. 1 Nr. Narbutas.

Į skaitytojus

MALONIAI PRAŠOME MIELUS „ZARASY KRAŠTO“ SKAITYTOJUS ARTIMESNIU LAIKU ATSILYGINTI UŽ SIUNČIAMĄ LAIKRAŠTĮ.

Administracija.

Ūkininkai susirūpinę galvijų gerinimu

Š. m. kovo mėn. 12 d. įvykusia- me Zarasy galvijų auginimo ir kontrolės ratelio metiniame susirinkime, aptarta įvairūs galvijų ūki, jo gerinimą liečią klausimai.

Iš svarbesnių dabartiniu momentu klausimų — labai aktualus ir svarbus vaidmenį turįs — tai pašarų trūkumo klausimas. Dėl buvusių praeitų vasarų nepalankių gamtos sąlygų, labai buvo jaučiamas pašarų trūkumas jau iš pat rudens. Bet esant tokiai žiuriais žiemai, šis klausimas dar labiau paastrėjo, nes dėl buvusių šalčių gyvuliai daugiau sunaudojo pašarų, ir jau dabartiniu laiku buvusios pašarų atsargos veikt visame apskr. baigiasi. O kur gi galas! Dar pavasario nė žymiu nesimato; kada kovo pabaigoj 20° šalčio, tai ūkininkai rimtai susirūpinę — kuo išsers gyvulius iki pavasario?

Dėl to labai aktualus stipriųjų, koncentruotų pašarų trūkumo klausimas Zarasy apskr. ūkininkams. Galima sakyti, kad visai, arba labai mažai tegali ūkininkai gauti koncentruotų pašarų kaip antai: sėlenų, išspaudų. Todėl, kam labiau prie širdies pieno ir galvijų ūkio reikalai, kad nors kiek ir pavėluotai, reikia į pagalbą ūkininkams ateiti padėti pabaigti išlaikyti gyvulius — karves ligi pavasario, reikia kiek galint apriūpinti ūkininkus stipriaisiais pašarais. O be jų šį pavasarį labai nukentės galvijų bei pieno ūkis. Reikia daugiau šiuo klausimu susirūpinti ūkiškosios organizacijos, kaip antai: P. P. B-vėms ir Žemės ūkio kooperatyvams. O kaip tik mūsų kaimelyje labai mažai į šį reikalą kreipiamas dėmesys. Kitų apylinkių panašios organizacijos šiuo reikalu labai rūpinasi ir apriūpina ūkininkus stipriaisiais pašarais gana palankiomis

sąlygomis, tuo tarpu Zarasy rajone arba visai nekreipia dėmesio arba labai menkai į tai žiūrima. Kada javų kainos šiek tiek pakilo, yra išskaičiavimas iešoti pigesnių pašarų. O be jų — jau kritiška padėtis, jau kai kur gyvuliai iš bado krinta, kiti ūkininkai, nors ir liesas, parduoda mėšai. O kokie gi pieno reikalai?

Antras reikalas, nors šiuo sunkiu momentu kai kam strodys nebe taip gal aktualus — tai įgyvendinimas apskrityje „galvijų veislei gerinti įstatymo“ ir jam tikslingiau vykdyti taisyklių vykdymas. Šis reikalas gana svarbus, ir jei ne šiandieną, tai artimoj ateity turės svarbią reikšmę. Todėl Zarasy galv. aug. ir K-lės ratelio narių susirinkimas jau suotra kartą nutarė prašyti atsk. oganus, kad artimiausioj ateity, šių metų pavasarį, jei ne visame apskrity, tai bent tose vietose, kur yra užtenkamas kiekis gerų, su kilmės dokumentais bulių, būtų uždrausta naudoti kergimui blogos ir nežinomos kilmės bulius. Taigi reikalinga įvesti bulių priežiūrą, pagal išleistą įstatymą. Į šį reikalą irgi reikėtų atkreipti dėmesį — o nepasitenkinti paviršutiniškumu, kas itin ryšku iš atlikto 1939 metais bulių suregistravimo. Tas registravimas tik dėl juoko arba iš nenoro prisidėti prie galvijų ūkio gerinimo buvo atliktas. Registracijos daviniai rodo, kad Imbrado, Smalvų ir Salako valiečių ribose nerasta nė vieno tinkamo veislio, su dokumentais buliaus, o tuo tarpu nesuklysiu pasakydamas, tuose trijuose valsčiuose buvo mažiausiai 30—50 gerų bulių! Nors ir sunkiu laiku ūkininkai trokšta galvijų ūki gerinti, tai kodėl jiems nepirntai. Ūkininkai laukia pradžios! Juoz. Mikšys.

Reikia sudrausti gyvulių kankintojus!

Šio mėnesio pirmomis dienomis, vienas Degučių valsč. Samavos apylinkės ūkininkas — rusas, nuvažinęs į Zarasy turgų, pagrįtuoklavo ir vėlai naktį girtas grįžo į namus. Kadangi buvo labai pripustytas, tai arklys pametė kelią ir nuklumpo sniege. Gal jau geroškai numigęs, ūkininkas nubodo, bet, nebegalėdamas iš sniego išvažiuoti, ėmė arklį mušti. Ir taip vargšą mušė, kad sudaužė visą galvą. Tada išsikiškęs sumuštą arklį, su pakinktais parėjo namo dar gerą kelio gabalą, palikęs dideliam šalty vargšą gyvulį, visai sumuštą.

Rytojus dieną, kiti šeimos nariai su kaimynais važiavo ieškoti arklio, kurį rado sniege vos begyva, išgulėjusį 10-val. laiko. Parvežus į namus vargšas arklielis paliko savo budelį šeiminką. Arklys buvo geras, apie 400 lt. vertės.

Iš čia paminėto pavyzdžio matosi, kokių pasitaiko žmonių. Kaip jie kankina vargšus gyvulėlius, ypač arklius. Ar mes mažai matome mušamus arklius, kada jis klumpa po sunkiu perkrautu vežimu? Bet tokius sužvėrėjusius gyvulių kankintojus mažai kas drįsta sudrausti. Policija ne gi gali visur pastebėti, o piliečiams galva dėl to mažai sopa, ypač tiems, kurie

ir patys ne kitaip eigi. Turime visi su tokiais žiuriais papročiais kovoti. Turime užstoti už beginklį gyvulį ir sudrausti barbariškai besielgiantį pilietį. Jei neklausytų, reikia pranešti, kam reikalinga.

Turime „Gyvulių globos draugiją“, kuri rūpinasi gyvulių globojimu. Tai jau yra šis tas. Turime ir įstatymą, draudžiantį kankinti gyvulius. Bet tos draugijos nariai ar įstatymo vykdytojai negali visur su įstatymo straipsniais pribūti.

Ateityje reikėtų kaip nors griežčiau šis reikalas tvarkyti. Visi turim stoti į griežčiausią kovą prieš gyvulių kankintojus.

Prieš kurį laiką, rodos, kiek labiau buvo sudraudžiami gyvulių kankintojai. Bet dabar vėl lyg kad aptilta šiame reikale. O už tai tokių ar panašių, kaip čia suminėta, pavyzdžių neretai pasigirsta. Spaudoje nuolatos juk skaitome. Tai kodėl neiname į pagalbą vargšams gyvuliams! Ir čia paminėta „nukentėjosi“ užuot paguodas nelaimėje arklio netekus, reikėtų dar geroškai prigriebti. Gal būtų kitiems pamoka! Daugiau meilės gyvuliams ir drausmės jų kankintojams! Juoz. Mikšys.

Parduodama 30 ha miško.

(galima pirkti ir dalimis).

Antalieptės valsč., Svidžių dv. pas J. Mickevičienę, arba O. Vaitkevičienę Zarasuose, Dariaus-Girėno g-vė 16.

Zarasy krašto naujienos

Antalieptė

RĀSTAS PAMESTINUKAS

Š. m. kovo mėn. 18 d. anksti rytą bažnyčios tarnai prie bažnyčios durų rado skuduruose suvyniotą ir paliktą naujagimį. Nors šaltis pasitaikė didelis, tačiau kūdikis rastas dar gyvas. Laikiniai kūdikį priglaudė geri žmonės. Policija įvykiu susidomėjusi.

Praeivis.

ŽUVO STIRNA

Š. m. kovo 16 d. Janaudis Adomas, važiuodamas į mišką, 11—12 kvartalo linijoje rado vilko sudraskytą stirną. L. Janaudis.

SVEIKINTINA GIRSIŲ JŪR VEIKLA

Apmiręs Girsių JŪR paskutiniu metu labai suaktyvėjo. Energingos vadės mok. A. Salcevičienės iniciatyvos dėka, ratelis atgijo ir sėkmingai dirba kultūrinį darbą.

Rengiami šio ratelio vakarai apylinkėje turi didelį pritarimą. Pirmą Velykų dieną Girsių pr. mokyklos salėje buvo suvaidinta J. Vijašo 4 veiksmų gyvenimo vaidzas ir J. Masnickio juokai „Aš numiriau“. Publikos į vakarą atsilankė labai daug. Sveikų buvo atsilankusių net iš tolimesnių apylinkių.

Girsių ratelis gautas iš vakarų pajamas žada panaudoti naudingiems kultūriniams tikslams.

Būtų gerai, kad ratelio nariai, tinkamai vertindami jų jaunoms įėjoms skiriamą svarbą, ir toliau sėkmingai ir sutartinai dirbtų kultūros darbą savo atsidasusias vadovės vedami.

Antazavė

ŽIAURUS JAUNUOLIS

Š. m. kovo 8 d. Antazavės v. Suvėnų km. pas vieną ūkininką buvo rasų užgavėnėse vakaruška. Tos vakaruškos dalyviai Zenkovas Jonas ir Maskolenko Vosylis kažko susipyko. Pasibaigus vakaruškai, Jonas Zenkovas, turėdamas pyktį, pirmas išėjęs iš vakaruškos, parėjo į namus. Nusivilko viršutinis drabužius, pasiėmė kirvį ir, patikęs grįžtantį iš vakaruškos į namus Vosylių Maskolėnką, norėdamas nužudyti, smogė jam kirvio ašmenimis į galvą. Maskolėnkai pasvirus, kirvio ašmenys pakliuvo ne į galvą, bet į šoną, perkirto klaurai drabužius ir sužalojo gerokai kairį šoną.

Padaręs Zenkovas šia piktadalytę, paspruko ir, turėdamas neramią sąžinę, blaškėsi po apylinkę, kol pakliuvo į policijos rankas.

Pažymėtina, kad šis jaunuolis Zenkovas yra kaime pasižymėjęs peitynėmis, grasinimais atkeršyti, ir už tą net keletą kartų buvo haustas. Jo suėmimu vietos gyventojai patenkinti, jau nebėra kam bauginati.

SUČIUPTAS GINKLUOTAS VAGILIUS

Š. m. vasario mėn. 28 d. Ažvertiniškių km. Imbrado valsč. nuo ūkininko Antano Valainio, nesant jam pačiam ir šeimai namie, jo tarnas, Ramanauskas Juozas apie 19 m. amžiaus, pavogė pakinkytą į važį arklį, pistoletą su

keliasdešimt šovinių, drabužių ir kitų smulkmenų.

Su pavogiu arklį ir vežimu pasibaladojęs, paliko arklį su vežimu ant kelio Dievo valiai, o pats nutarė jau pėsčias gastroluoti. Pasibaladojęs kurį laiką, atvykęs į Didėjos kaimą Antazavės valsč., apsiėmė eiva tarnaut už berną pas ūkininką Sėduvą, papasakodamas jam, kad esąs šaulys ir turįs ginklą. Bet š. m. kovo mėn. 14 d. nakties laiku, Antazavės nuovados viršininko N. Garnio dėka, tas „šaulys“ su ginklu ir kitais vogtais Valainio daiktais sučiuptas.

Reikėtų ūkininkams atsargiau samdyti tarnus, kurie patys atsibaladoję pasisūlo, nors ir už mažą atlyginimą. Kaimietis.

GERAI NUSISEKĘ KURSAI

Šią žiemą ŽŪR buvo surengęs Antazavėje audėjoms pasitobulinti kursai. Kursai buvo surengti treji. Kiekvienai jų tęsėsi po 2 mėnesius. Iš viso baigė kursus 46 audėjos. Medžiaga audimui imama naminė, staklės naudojamos paprastos, nekombinuotos. Tokias stakles kiekviena audėja turi namie. Tai praktiška ir pigu. Kartu buvo dėstoma ir teorija. Įvairių pavyzdžių ir šlaip medžiagų išausta labai daug. Kursus vedė prityrusi audėjos specialistė p. Kuncienė. Kuršis audėjos ir apylinkės visuomenė labai patenkinta. Dabar kursai perkelti į Dusetas.

Tokiais kursais audėjoms vertėtų pasinaudoti, ypač dabar, kada pirktinių audinių sunkiau gauti. A.R-as

PAVYKĖS VAKARAS

Šių metų kovo mėn. 25 d. Avilių JŪR surengė viešą vakarą. Buvo suvaidinta 5 veiksmų drama „Jaunasis Ūkininkas“. Publikos prisirinko tiek daug, kad vos tilpo mokyklos salėje. Gryno pelno gauta 40 lt. Šis vakaras buvo surengtas vadovo rūpesčiu, už ką valdyba ir nariai yra dėkingi. L. Bakutis.

YPATINGA ŽIEMA

Aviliai. Ši žiema ūkininkus labai išvargino. Negana, kad šaltai kamavo, bet dar ir kitos nelaimės apėjo. Dabartiniu laiku šioje apylinkėje keliuose ūkiuose dėl nežinomų priežasčių išgaiso keletas gyvulių.

Pažymėtina, kad ištosos galvijų bandos negali be žmogaus pagalbos atsikelti. Manoma, kad visa šių nelaimių kaltininkė yra vasara, nes pašaruose stinga reikalingų maisto medžiagų ir tuo būdu suailpnėjo gyvulių kaulai. Bakutis.

Imbradas

SULAUKĖM VARGONINKO

Išvykus būvusiam Imbrado parapijos vargoninkui A. Čibirui, iki šiol teko būti be vargoninko. Kartais tekdavo vargonuoti p. Vaišėkauskui. Dabar atvyko naujas vargoninkas p. Stunžėnas, pirmiau buvęs Vilniaus okupuotam krašte. Jei pasiliks visą laiką, tai turėsime gerą vargoninką. Vacys.

Salakas

JŪR REFORMA

Išvykus ratelio vadovėi mok. p. Bratėnienėi į naują vietą, ratelis paliko be vadovo. Salako rajono agr. p. Leikas, ratelį pertvarkė iš naujo. Išrinkta nauja valdyba, į kurią įeina: Alb. Urbanavičius — pirmininkas, El. Abaravičiūtė — sekretorius ir J. Sedulkis — iždininkas. Nesant vadovo, ratelio rei-

kalais laikinai rūpinasis valdyba.

Pavasarij manoma surengti ekskursiją į Vilnių.

Ilg Stankevičius.

KAZITIŠKIS

Atgavus Lietuvai šį jaukų kampelį, pasikeitė iš pagrindų ir žmonių gyvenimas. Bažnyčioje įvestos lietuviškos pamaldos, lenkiškas pamokslas panaikintas.

Taip pat sumažėjo ir mušeikų skaičius, kurių prie lenkų valdžios buvo gerokai prisivė.

Ilg Stankevičius.

ŽEIMIAI

Šiais metais Žeimiuose mažai skaitoma laikraščiu. Palyginus su praeitais metais šiemet sumažėjo dešimteriopai.

Kadangi šiuo laiku pagalyje vyksta karai ir šlaip daug naujienų, reikėtų bent po vieną laikraštėlį užsiprenumeruoti.

Žinovas.

Smalvos

ŠAULIŠKA PADĖKA

Visiems prisidėjusiems, rengiant mūsų vakarą Jurgėnavos mokykloje Velykų antrąją dieną artistams: Leonui ir Janinai Rečkauskams (puikiai atlikusiems Jocių roles), Benediktui Pupeiliui, Petruil Burovui, Blenai Sėduikytei, šauliui Kaz. Zakšauskui ir Mariui Beinarui (taip pat gražiai vaidinusiems jiems skirtas roles), šauliui rėmėjui Ant. Sėduikiui, stud. Julei Sėduikytei, šauliui Česlovui Gurevičiui (to vakaro akto vadovu), daugiausia pasidarbusiam), Zarasų linksmiems broliams, nepatingėjusiems atvykti ir

pajvairsti vakaro programą ir visiems kitiems šauliams ir rėmėjams, įvairiais būdais parėmusiems sklandžiai ir tvarkingai praveisti mūsų vakarą, būrio vardu reiškū širdingą šaulišką padėką.

Samsanavos Šaulių Būrio Vadas

VALDININKAMS

PROGA

Parduodama 15,34 ha kaimvietėje sena sodyba su 6 trobesiais ir sodu iš 20 vaismedžių. (Prie vieškelio iš plento į Vajesiškį).

Galū keisti į didesnį ūkį su Žemės ūkio skola. Atsak. p. ž.

Kreiptis: Juodvalkis Jonas, Klaviškių km., Vajesiškio p. ag., Degučių valsč.

Pripuolamai parduodamas mažai vartotas geras elektrinis 5 lempų radio imtuvas už 145 lt.

Apžiūrėti: Zarasai, Vytauto g-vė Nr. 17 (įėjimas iš Dariaus-Girėno g-vės).

Zarasy žinios

Įdomi dangaus pašvaistė

Pirmąją Velykų dieną apie 20 val. visas šiaurinis dangaus skliautas buvo nušviestas ryškia šviesa. Didžiausią plotą apėmė rausva šviesa, bet tarpiais juostomis maišė žalsva ir violetinė. Šviesos spinduliai ryškiai atsimušė į sniegą ir kitus daiktus,

juos lyg nudažydami. Kai kas pastebėjo pirmiausia raudoną kamuolį, o paskui tas kamuolys persikyrė į tris dalis ir nusitęsęs spalvotomis juostomis. Ta pašvaistė tęsėsi apie 15 min.

Iš Ž. Ž. Ū. mokyklos

Kovo 26 dieną jau suvažiuavo visi Ž.Ž.Ū. M-los mokiniai po Velykų baigti pradėtąjį darbą. Mokslas jau baigtas: beliko vos 10 dienų. Egzami-

nai įvyks balandžio 6 dieną. Manoma kad kaip kiekvienais metais, taip šiemet atvyks iš Ž. Ū. R. astovas. K. Vacys.

Konfiskuotų prekių pardavimas

Balandžio 8 d. 9 val. Zarasų perlin. punkte bus varžytynės konfiskuo-

toms prekėms parduoti.

Kainos kyla

Po Velykų linų kainos vėl pakilo. Dabar 1 r. linams mokama po 2 lt.

50 ct. Proporcingai pabrango ir visos kitos rūšys.

Vargas be susisiekimo

Šmet buvo didelis vargas zarasičiams. Visą beveik žiemą neturėjo autobusus susisiekimo ir dabar dar neturi. Didžiausias vargas su prekių pristatymu. Paštu didelio kiekio neparsigabens. Be to, ir ne visas prekes per paštą galima persisiusdinti. Tad ir vargsta visi prekybininkai ir varto-

tojai. Daug nuostolio turi ir sunkvežimių savininkai.

Laukiama, kad Auto B—vė ar kas kitas nors dabar pasirūpintų kelią išvalyti tarp Utenos ir Zarasų. Kiti ruožai per visą žiemą laimingesni buvo, bet Zarasai tikrai užmiršti.

Šauliams žinoti

Trečiadienį, balandžio 3 d., 16 v. naujosios pradinės mokyklos rūmuose

įvyks trečioji lietuvių kalbos pamokė.

Avižos brangsta

Avižoms vietos kooperatyvas dabar moka 10—11 lt. už 1 cn.

Skelbkitės

„Zarasy Krašte“

„Zarasy Krašte“ Lietuviškos minties savaitraštis
Prenumerata metams 4 lit., pusei metų 2,50 lit., 3 mėn. 1,50 lit.
Atakiras ar. 20 ct.

Redakcijos ir administracijos adresas:
Zarasai, Bukanto g-vė 2,

MIESTO SAVIVALDYBĖ

Atsakomasis redaktorius J. VALIUKONIS.

Spaudė Zarasų spaustuve.